

Time Duration: 2 Hours

Total Marks: 60

Marks

- N.B.**
- 1 All questions are compulsory.**
 - 2 Each question carries equal (15) marks**
 - 3 Draw neat diagrams wherever necessary**

Q.1 Answer any two of the following:

15

- A Explain the measures growth and development.
- B Discuss measurement of Inequality and poverty.
- C Elaborate the role of market and State in development process.

Q.2 Answer any two of the following:

15

- A Discuss Harrod -Domar growth model.
- B Analyse Roomer's model of economic growth
- C Explain the role of Human capital in development of the economy.

Q.3 Answer any two of the following:

15

- A Discuss how microfinance is very instrumental in development process.
- B Explain the role of credit market in providing financial help to businesses.
- C Elaborate the household model of fertility decisions.

Q.4 Answer any two of the following:

15

- A How do environmental problems affect economic development?
 - B Discuss the need of sustainable development in growth process.
 - C Briefly explain stabilization policy.
-

वेळ कालावधी: 2 तास

एकूण गुण : ६०

गुण

- N.B.** १ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- २ प्रत्येक प्रश्नात समान (15) गुण आहेत
- ३ आवश्यक तेथे नीटनेटके आकृती काढा

प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

१५

- अ वृद्धी आणि विकासाचे मापके स्पष्ट करा.
- ब विषमता आणि गरिबीच्या मोजमापकावर चर्चा करा.
- क विकास प्रक्रियेत बाजारपेठ आणि राज्याची भूमिका विषद करा.

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

१५

- अ हॅरॉड-डोमर वृद्धी प्रतिमानाची चर्चा करा.
- ब रोमरच्या आर्थिक वृद्धीच्या स्वरूपाचे विश्लेषण करा.
- क अर्थव्यवस्थेच्या विकासात मानवी भांडवलाची भूमिका स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

१५

- अ विकास प्रक्रियेत सूक्ष्मवित्त हे कसे महत्त्वाचे आहे यावर चर्चा करा.
- ब व्यवसायांना आर्थिक मदत पुरवण्यात पत बाजाराची भूमिका स्पष्ट करा.
- क जननक्षमतेच्या निर्णयांचे कौटुंबिक प्रतिमान विस्तृतपणे करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

१५

- अ पर्यावरणीय समस्या आर्थिक विकासावर कसा परिणाम करतात ?
- ब वृद्धीच्या प्रक्रियेत शाश्वत विकासाच्या आवश्यकतेची चर्चा करा.
- क स्थिरीकरण धोरण थोडक्यात स्पष्ट करा.